

HÄR FÅR DU KÖRA

Att ta sig ut i skog och mark på två hjul är lika kul för vissa som provocerande för andra. De senaste åren har allt fler börjat köra motorcykel på grus- och skogsvägar enligt Länsstyrelsen. Men det gäller att tänka sig för och noggrant kolla upp var du egentligen får köra. Det är du som MC-förare skyldig att göra.

■ TEXT MALIN WESTLING ■ BILD MARCUS ARONSSON & MOA SVENSSON

Du får inte bara dra ut i skogen på din hoj hur som helst. Grundregeln är att det är förbjudet. Låter kanske tråkigt, men för att värna om vår natur och miljö är det viktigt att du tar dig tid att kolla upp vad som verkligen gäller. För även om du äger marken är det inte helt säkert att du får köra just där.

-En tumregel är att det är ett generellt förbud för terrängkörning på barmark. Kör bara på tillståndsgivna motorbanor, säger Carina Nordlander, naturvårdshandläggare på Länsstyrelsen i Dalarna.

Den främsta anledningen till varför man inte får köra i skogen hur som helst är för att inte naturen och miljön ska bli förstörd förklarar Carina Nordlander.

-Körning i terräng på barmark är förbjudet på grund av att det kan bli stor störning på växt- och djurlivet med markskador. Vid till exempel körning med motorcykel i terräng kan det bli djupa "diken" som kan bidra till att till exempel en myrmark dräneras ur då vattnet kan rinna i dessa diken.

Mats Svensson har kört enduro i många år. Både som glad motionär men har även tävlat i flera år. Nu för tiden kör han mest för skojs skull med kompisar.

-Jag kör kanske tre fyra gånger per månad nu för tiden, säger Mats. Det är svårt att

förklara vad tjusningen är, det är som ett gift som inte går att sluta med. När jag var yngre var nog den största tjusningen att få jaga mot sina gränser, försöka utvecklas till att bli snabbare och gärna krydda tillvaron med någon tävling då och då, säger Mats. Nu för tiden när jag blivit lite äldre och slutat tävla är nog tjusningen fortfarande att få tänja lite på sina egna gränser. Men gränserna har ju flyttats ner till att bli lägre och säkrare, det har blivit mer viktigt att få komma ut och få frisk luft, bli lite svettig, och att få umgås med sina vänner och familj ute vid någon dammig skogs- eller crossbana. Hur gott som helst, säger Mats.

Marcus Aronsson har också kört mycket enduro även om det inte blir så mycket nu för tiden.

-Tjusningen är att få fara fram i en hundraprocentig frihetskänsla med totalt fokus på det man gör. Plus att det är väldigt bra fysisk träning, säger han. Det får inte vara för blött, annars gillar jag de flesta underlag.

DET SVENSKA VÄGNÄTET

Det kan vara lite snårigt att veta vad som räknas som vad. Vi reder ut begreppen. Det är skillnad på enskild väg, led och terräng. I Sverige har vi massor med härliga vägar ute i skogen. Alla är tack och lov inte förbjudna

att köra på. Det svenska vägnätet består av en väldans massa mil väg av olika slag. Cirka 9 840 mil statliga vägar, 4 100 mil är kommunala gator och vägar och cirka 43 000 mil enskilda vägar. Ungefär 7 600 mil enskilda vägar får statsbidrag av Trafikverket, för bland annat vägunderhåll. En stor andel av de enskilda vägarna är skogsbilvägar.

De områden som inte är väg kallas för terräng. En väg är till exempel en gata, ett torg, annan typ av led eller plats som används av motordriven trafik. Enskild väg kallas de vägar som inte är allmän eller kommunal.

Du får alltså köra motorcykel på dessa vägar som inte räknas som terräng. De vägar som får statsbidrag från Trafikverket får vem som helst använda, även om det är en enskild väg. Vilka typer av fordon som får köra på vägen framgår av vägmärken som sitter uppe.

Men det finns också enskilda vägar och skogsbilvägar som inte får bidrag från staten, då är det istället ägaren av vägen som bestämmer vem som får köra där och vilken typ av trafik som är tillåten. Ägaren är också skyldig att markera detta. Även en enskild väg och skogsbilväg som inte får statsbidrag får användas om det inte finns några förbudsskyltar.

Om man som ägare av en väg beslutar att förbjuda en viss typ av trafik kan statsbidraget av vägen påverkas. Men till exempel

” På väl frusen och snötäckt mark är det tillåtet att köra om det är uppenbart att körningen kan ske utan risk för skada på skog och jordbruksmark och om man har markägarens tillåtelse

vid tjällossning har ägaren rätt att stänga av en enskild väg utan att statsbidraget påverkas. Om det inte sitter några förbudsskyltar får vägen alltså användas. Men kom ihåg att det är du som förare som är ansvarig för att kolla upp vad det är som gäller där du kör. Brott mot förbudet kan straffas med böter.

VÄG ELLER TERRÄNG

Ibland kan det vara svårt att avgöra om det verkligen är en väg där du kör. Det kan vara vägar som vuxit igen och som mer eller mindre inte använts på evigheter. Då kan det vara svårt att veta om det är en väg, eller om du kör i terräng. Regeln säger att en väg eller led som används allmänt av motorfordon är tillåten att använda. Fordon får enligt Terrängkörningsförordningen § 1 användas på enskilda utfartsleder eller andra leder i terrängen avsedda för fordonstrafik och vissa angivna områden. Detta bör framgå av vägens skick och omgivningen i övrigt.

Har vägen slutat användas och den har återgått till att bli terräng så gäller terrängkörningslagen, oavsett om det finns förbudsskyltar eller inte. Då är också fordonstrafik förbjuden. I vissa fall är det en hårfin gräns på vad som är vad. Det bästa är i så fall att ta det säkra före det osäkra. Kör inte där helt enkelt. Ett sådant ställe kan till exempel vara traktorspår. De räknas som terräng, men en "anordnad" väg som skapats med jordmassor för att användas under en period av motorfordon istället räknas som en väg.

-Det är generellt sett förbjudet att köra motorfordon på barmark i terräng i hela Sverige. Vissa undantag finns för till exempel jord- och skogsbruk, och räddningstjänst. På väl frusen och snötäckt mark är det tillåtet att köra om det är uppenbart att körningen kan ske utan risk för skada på skog och jordbruksmark och om man har markägarens tillåtelse, säger Carina Nordlander på Länsstyren.

Mats Svensson och Marcus Aronssons bästa tips till dig som är osäker att alltid kolla med markägaren först och främst.

-Mitt tips är det klassiska, ta kontakt med en motorklubb i det område du bor och kolla med dem vad som gäller om var man kan få köra, säger Mats Svensson.

-Jag har haft förmånen att ha egen mark att köra på, säger Marcus. Men enklast är väl att ansluta sig till någon trogen seriös endurogrupp på Facebook. Där brukar det finnas folk med koll. Annars kan man googla också. Men man måste hålla sig på lagliga banor och fråga markägaren om lov.

INGEN REGEL UTAN UNDANTAG

Som om det inte är krångligt redan så finns det såklart undantag också. Undantag från terrängkörningslagen kan till exempel vara parkeringar vid olika evenemang, statlig eller kommunal personal som kör i tjänsten eller malmprospektering. Det är Länsstyrelsen som beviljar undantag och som meddelar om ett sådant finns. För att inte råka i luven på en arg markägare, eller göra en hel by i uppror på grund av olovlig körning i skog och mark så tänk på att all körning ska göras så att vägen inte skadas. Visa respekt och följ de regler som gäller. Fråga hellre en gång för mycket. Mer information finns på www.svmc.se/terrang

